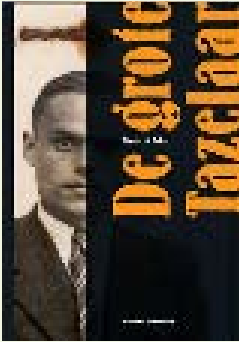

De grote Tazelaar

Wie de naam van de vorig jaar overleden Erik Hazelhoff Roelfzema hoort, denkt automatisch aan Soldaat van Oranje. Het is de tragedie van de ridder Militaire Willems-Orde (MWO) en collega-verzetsheld Peter Tazelaar, die al in 1993 overleden is. Want als er iemand voor deze eretitel in aan-

merking kwam, dan was het Tazelaar wel. De meest tot de verbeelding sprekende acties, die ook op het witte doek zijn vastgelegd, komen voor rekening van Tazelaar en niet van Hazelhoff Roelfzema, zoals in de film *Soldaat van Oranje*, met Rutger Hauer in de titelrol, wordt gesuggereerd.

Het feit dat Roelfzema als begenadigd schrijver al veel eerder zijn opmerkelijke levensverhaal boekstaafde en er

nu pas een postume biografie verschijnt van Peter Tazelaar, zal ongetwijfeld tot deze niet-accurate mythevorming hebben bijgedragen.

In het nu via een stichting verschenen **De grote Tazelaar. Ridder & Rebel** wordt op meeslepende wijze uit de doeken gedaan hoe de net als Roelfzema in Nederlands-Indië opgegroeide Tazelaar in de oorlog als Engelandvaarder actief deelnam aan het verzet tegen de Duitse bezetter en uitgroeide tot een held. De vergelijking met de Soldaat van Oranje houdt daar echter wel op. In tegenstelling tot Roelfzema was Tazelaar niet afkomstig uit het Leidse studentenwereldje en bleek hij – wellicht mede daardoor – zijn leven lang te moeten opboksen tegen de ‘gevestigde orde’ en bleef erkenning voor zijn verzetsdaden lange tijd uit.

Tekenend is dat zijn voordracht voor de onlangs voor het eerst in ruim vijftig jaar weer individueel uitgereikte Militaire Willems-Orde aanvankelijk werd geweigerd. Hij kreeg hem alsnog bijna twee jaar later dan Roelfzema en Chris Krediet voor dezelfde verzetsactie, waarbij Tazelaar het meest gevaarlijke aandeel had. Dat was uitsluitend te danken aan SDAP’er Gerrit Jan van Heuven Goedhart, die enkel onder die voorwaarde bereid was als minister van Justitie toe te treden tot de Nederlandse regering in ballingschap. De toekenning van deze hoogste Nederlandse onderscheiding luidde Tazelaars rehabilitatie in, na een tijd waarin hij zich (noodgedwongen) moest beperken tot het deelnemen aan het Londense nachtleven en zijn levenslange jacht op vrouwelijk schoon.

Daardoor leverde Tazelaar ook aan het eind van de oorlog nog een belangrijke bijdrage aan de bevrijding van Noord-Nederland en was hij na de capitulatie korte tijd adjudant van de koningin en ook nog actief in Nederlands-Indië en later bij de Amerikaanse inlichtingendienst CIA. En dat is – met het ontbreken van illustraties – eigenlijk ook het enige kritiekpuntje op dit boek: het veelal opwindende leven van Tazelaar is tot en met de bevrijding uitstekend beschreven, maar de rest van zijn bestaan komt er bekaaid af. Desalniettemin maakt het boek voldoende duidelijk waarom Tazelaar de anonimiteit verkoos boven de rode looper bij de première van de film *Soldaat van Oranje*. (FL)

De grote Tazelaar. Ridder & Rebel – Victor Laurentius
224 pagina’s
€ 35,- (veteranenprijs € 30,-; zie aanbieding pag. 26)
Uitgeverij Stichting Peter Tazelaar, Den Haag
(tel: 070-7801576)
www.petertazelaar.nl
ISBN 9789081397216